

COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME
EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS

ЕВРОПСКИ СУД ЗА ЧОВЕКОВИ ПРАВА
ПЕТТИ ОДДЕЛ

ОДЛУКА

ПО ОДНОС НА ДОПУШТЕНОСТА НА

Жалбата бр. 21466/03

Од Елена ДИМИТРОВСКА

против

Република Македонија

Напомена: Македонскиот превод на текстот на одлуката на Европскиот суд за човекови права е исклучиво информативен и од него не произлегуваат никакви права и/или обврски. Единствено официјалниот текст на одлуката на Европскиот суд за човекови права на англиски и/или француски јазик, објавена од страна на Судот е автентичен и се смета за оригинал. Не е дозволено објавување на овој превод на било каков начин без претходна дозвола од страна на Министерството за правда на Република Македонија, освен во случај доколку се користи за информирање.

Европскиот суд за човекови права (Петти оддел), на 31 септември 2008, заседавајќи во совет составен од:

Peer Lorenzen, ПРЕТСЕДАТЕЛ

Rait Maruste,

Volodymyr Butkevych,

Renate Jaeger,

Isabelle Berro – Lefevre,

Мирјана Лазарова Трајковска

Zdravka Kalaydjieva , судии

Claudia Westerdiek, секретар на одделот,

Имајќи ја во предвид жалбата наведена погоре, поднесена на 2 јуни 2003 година,

Имајќи ги предвид обсервациите поднесени од страна на тужената Влада и обсервациите доставени како одговор од страна на жалителот,

Заседавајќи, го одлучи следното:

Жалителот, г-ѓа Елена Димитровска, е македонски државјанин родена во 1958 и живее во Скопје. Таа беше застапувана пред С. Филипов, пензиониран правник од Скопје. Македонската Влада (“Владата“) беше застапена од страна на нејзиниот Агент, г-ѓа Р. Лазареска Геровска.

Фактите на случајот, така како што се поднесени од страните, можат да бидат сумирани како што следи.

На 15 септември 1997 сопругот на жалителот, Гдин Д. , поднел тужбено барање против Амбасадата на Руската Федерација (“амбасадата“) во Република Македонија, побарувајќи неисплатени плати и други побарувања по основ на работен однос.

На 3 април 1998 Основниот суд Скопје 1 го одбил барањето на г-динот Д. како ненадлежен. Оваа одлука била потврдена од страна на Апелациониот суд на 14 октомври 1998. На 10 јуни 1999 Врховниот суд ја уважил ревизијата на г-динот Д. и го вратил предметот на повторно одлучување. Тој нашол дека македонските судови биле надлежни да одлучуваат по случајот, особено со оглед на тоа дека истиот подразбирал обврски кои се извршуваат во државата.

На 18 октомври 2002 Основниот суд во Скопје го отфрлил барањето на г-динот Д. како неосновано. На 13 ноември 2002 тој се жалел.

На 23 ноември 2002 г-динот Д. починал.

На 4 март 2003 Апелациониот суд Скопје ја отфрлил жалбата на г-динот Д.

На 2 април 2003 жалителот побарал од јавниот обвинител да поднесе барање за заштита на законитоста пред Врховниот суд. На 23 мај 2003 јавниот обвинител го информирал жалителот дека нема основ за користење на овој лек.

ЖАЛБЕНИ НАВОДИ

Жалителот се жалел според членот 6 од Конвенцијата дека постапката траела неразумно долго и дека судовите не биле непристрасни и независни. Таа исто така се жалела според членот 13 дека Апелациониот суд ја отфрлил жалбата на г-динот Д. без испитување на основот.

ПРАВО

Судот потсетува дека согласно членот 34 од Конвенцијата тој може да прими жалби од секое лице, невладина организација или група на поединци кои тврдат дека се жртви на повреда од една од високите договорни страни, на правата поместени во Конвенцијата или нејзините протоколи.

Судот одлучувал дали отсуството на обсервации од страна на Владата по однос на тоа дали статусот на жртва на жалителот може да има ефект врз нејзината позиција. Сепак, Судот мора да одлучува по ова прашање со оглед на тоа што тоа се однесува на аспектот на надлежноста која ги означува ограничувањата во надзорот кој се врши од страна на Судот.

Во таа смисла, судот забележува дека постоењето на жртва на повредата, односно лице кое е индивидуално погодено од наводна повреда на Конвенцијата, е неопходно за да се стави во движење заштитниот механизам на Конвенцијата, иако овој критериум не треба да се применува на ригиден, механички и нефлексибилен начин во текот на постапката (види *Karner v. Austria*, 40016/98, став 25, ECHR 2003- IX).

Судот, низ својата пракса, развил различни критериуми за да одлучи дали жалителот може да се смета дека има статус на жртва по смртта на “директната“ жртва. Судот вообичаено му дозволува на следниот во редот да продолжи со апликацијата под услов да има доволен интерес, онаму каде првобитниот жалител починал по поднесувањето на апликацијата пред Судот (види *Malhous v. the Czech Republic* (одлука) No. 33071/96, ECHR 2000-XII). Судот сепак забележува дека односниот случај мора да биде разликуван од оние случаи кои биле поднесувани пред Судот од страна на самите жалители, и кои само биле продолжувани од страна на нивните роднини по нивната смрт (види, *a contrario*, *Sulejmanov v. Republic of Macedonia* (одлука) бр. 69875/01, 18 септември 2006).

Во оваа смисла, судот забележува дека г-динот Д. починал на 23 ноември 2002 и односната жалба била поднесена пред Судот на 2 јуни 2003 од страна на неговата сопруга, повеќе од шест месеци по неговата смрт. Постапката во прашање била започната од страна на г-динот Д. Неговата жалба чекала на одлучување од страна на Апелациониот суд кога тој починал. По смртта на г-динот Д., жалителот неуспешно барал од јавниот обвинител да поднесе до Врховниот суд барање за заштита на законитоста. Од причините кое се детално изнесени во случајот *Lerojic* (види *Lerojic v. Serbia*, no. 13909/05, став 54, 6 ноември 2007), кои соодветно се применуваат на односниот случај, овој лек не може да се смета ефективен во смисла на членот 35 став 1 од Конвенцијата. Судот смета дека жалителот не може да се смета за странка во обжалената постапка (види *a contrario*, *Janeva v. Republic of Macedonia* (одлука), No. 58185/00, 23

октомври 2001, кога жалителот влегла во постапката започната од страна на нејзниот покоен маж).

Онаму каде што поднесената жалба првенствено се однесува на жалба според членот 6 од Конвенцијата, како во односниот случај, Судот го интерпретира концептот на жртва автономно и независно од домашните концепти како што се оние кои се однесуваат на интерес или капацитет да се дејствува (види *Sanles Sanles v. Spain* (одлука) бр. 48335/99, ECHR 2000-XI). Во *Georgia Makri and others v. Greece* (одлука) бр. 5977/03, 24 март 2005, Судот одлучил дека роднините на починатото лице не можат да се сметаат за жртви во однос на жалбите кои се однесуваат, *inter alia*, на членот 6 – должина на постапката – со оглед на тоа што тие не учествувале во свое лично име, ниту пак се вмешале како наследници во домашната постапка по смртта на директната жртва. Судот не гледа причини да се отклони од тој пристап во овој случај. Дополнително, јасно е од поднесоците на жалителот дека таа не останала при тоа дека била лично погодена од наводната повреда – ниту од должината на постапката ниту од наводното нефер судење. Конечно, Судот смета дека не постои општ интерес за кој би било неопходно да се води постапка во која ќе се земат во предвид овие жалби (види, *mutatis mutandis*, *Bic and others v. Turkey*, no. 55955/00, став 23, 2 февруари 2006).

Како резултат на тоа, Судот заклучува дека жалителот во односниот случај ја нема потребната легитимација според членот 34 од Конвенцијата.

Соодветно, случајот мора да биде одбиен како некомпатибилен *ratione personae* со одредбите на Конвенцијата во согласност со членот 35 ставови 3 и 4.

Од овие причини, Судот едногласно

Ја прогласил жалбата за недопуштена.

Claudia Westerdick

Секретар

Peer Lorenzen

Претседател